

2016
2017

Třídní vzdělávací program třídy LIŠKY

NAŠE CESTA KOLEM SVĚTA

Věková kategorie: 5 – 6 let a děti s OŠD

Vypracovala: Bc. Jitka Vacková

Bc. Radka Pourová, DiS.

1.Charakteristika třídy:

TVP je sestaven pro 5-6 leté děti s ohledem na jejich individuální zvláštnosti.

Ve třídě je zapsáno 28 dětí, z toho 14 chlapců a 14 dívek. Jedno dítě je ukrajinské národnosti.

Většina dětí přichází z různých tříd naší MŠ (sovičky, ježci, žabičky, lišky), 5 dětí k nám přestoupilo z jiných mateřských škol. Ve třídě jsou 4 děti s odkladem školní docházky, pro které jsou zpracovány PLPP (plány pedagogické podpory).

V této třídě probíhá integrace chlapce s dg. ADHD, se kterým pomáhá asistentka pedagoga. Integrace žáka vyžaduje jisté úpravy pedagogické práce - individuální přístup k jeho vzdělávacím potřebám, respektování jeho tempa, doplňující výklad, nastavení speciálních pravidel, úpravy v organizaci, metodách a hodnocení. To musí být zejména pozitivní. Nesmírně důležitá je spolupráce s rodinou a také se školským poradenským zařízením. Škola pro žáka zpracovává IVP (individuální vzdělávací plán).

2. Jmenný seznam dětí a zařazení do barevných skupin

Ava	Kristýna	Kudrna	Jakub
Babets	Artem	Nováková	Lucie
Bartková	Leonie	Novotný	Jiří
Cyrusová	Kristýna	Pátková	Tereza
Dvořák	Filip	Pechar	David
Hambálková	Mariana	Pešková	Simona
Hrabánková	Eliška	Svobodová	Ema
Hruška	Marek	Šamánek	Petr
Jandera	Jindřich	Šůrová	Adéla
Jelínková	Hana	Pamětická	Nikola
Kikta	Tobiáš	Vaculík	Denis
Klap	Daniel	Vodička	Arnošt
Kolářová	Viktorie	Zatloukal	Kilián
Kozinková	Laura	Žaloudek	Adam

Práce ve skupinách nám umožňuje pracovat s menším počtem dětí, zařazovat složitější činnosti, individuální přístup a lepší kontrolu práce dětí.

3. Personální podmínky třídy:

Třídní učitelky:

Bc. Jitka Vacková, zástupkyně ředitelky MŠ.

odborná kvalifikace: Střední pedagogická škola v Praze, obor učitelství pro MŠ (rok ukončení 1989),

PedF UK Praha, bakalářské studium, obor Školský management (ukončeno v roce 2012)

Bc. Radka Pourová, DiS, učitelka MŠ

Odborná kvalifikace: SPgŠ Evropská 33, Praha 6, obor: Předškolní a mimoškolní pedagogika (rok ukončení 2006);

VOŠ Pedagogická a sociální v Praze, obor Sociální pedagogika (rok ukončení 2009);

HTF UK v Praze obor Sociální pedagogika (rok ukončení 2011)

Jarmila Bačovská, pedagogická asistentka.

Odborná kvalifikace: vzdělávací program Asistent pedagoga, akreditovaný MŠMT (rok ukončení 2013)

4. Hlavní myšlenka a cíl TVP:

Třídní vzdělávací program je otevřený dokument, který je během školního roku průběžně doplňován a obměňován. Vychází ze školního vzdělávacího programu.

Hlavní myšlenkou TVP je přiměřenou formou a přiměřeně věku seznamovat děti s životem lidí i zvířat na celém světě. Získávat povědomí o planetě Zemi, o odlišnostech života na jednotlivých světadílech, o nutnosti ochrany přírody na Zemi.

Dalším cílem je připravit děti na vstup do základní školy, a to jak z hlediska znalostí a dovedností, tak z hlediska samostatnosti, úrovně komunikace a zodpovědnosti za své chování a rozhodnutí. Naším cílem je, aby dítě bylo schopno učit se, získávat informace a používat je v praxi.

Přílohou TVP je seznam vytvořených třídních pravidel a vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu.

Za prioritu považujeme nadále spolupráci s rodinou.

5. Dílčí cíle:

5.1. Dítě a jeho tělo:

- dále rozvíjet základní pohybové dovednosti (*dítě by mělo zvládnout kotoul vpřed, házení a chytání míče, užívat různé náčiní, nářadí*)
- zachovávat správné držení těla
- zvládnout hygienické návyky a samostatnost při sebeobsluze (*dítě by mělo být zcela samostatné na WC, trénovat zavazování tkaniček*)
- zvládnout zásady správného stolování (*jíst příborem včetně nože*)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- dodržovat hlasovou hygienu (*ovládat intonaci hlasu, umět šeptat*)
- sladit pohyb se zpěvem (*dodržel rytmus*)
- ovládat koordinaci ruky a oka (*správně držet tužku, vést stopu zleva doprava*)
- pojmenovat části těla a některé orgány
- mít povědomí o způsobech ochrany zdraví, o významu péče o čistotu, aktivního pohybu a zdravé výživy

5.2. Dítě a jeho psychika:

- zvládnout souvislý řečový projev, formulovat otázky, vést rozhovor (*mluvit zřetelně, odpovídat na zadaný dotaz, mluvit gramaticky správně, vyslovovat dobře všechny hlásky*)
- dále rozvíjet slovní zásobu
- umět naslouchat druhým
- umět komunikovat s vrstevníky i s dospělými, dodržovat komunikační pravidla
- osvojit si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- umět samostatně vyslovit svůj názor, pocit, myšlenku
- používat gesta
- přizpůsobovat se změnám a okolnostem
- rozvíjet logické myšlení, paměť (*naučit se nazpaměť krátké texty*)
- soustředit se a udržet pozornost

5.3. Dítě a ten druhý:

- rozvíjet sounáležitost se skupinou vrstevníků
- vést děti k hezkému vztahu ke kamarádům
- dodržovat dohodnutá třídní pravidla
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- učit se uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou (*přijmout princip hlasování, umět prohrávat*)
- učit se toleranci a ohleduplnosti k druhým
- uvědomovat si možné nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat
- seznamovat se s řešením krizových situací

5.4. Dítě a společnost:

- zvládnout základy společenského chování (*pozdravit, poděkovat...*)
- rozlišit společensky nežádoucí chování
- dodržovat pravidla her, nepodvádět
- vnímat odlišnosti mezi dětmi
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti dětí
- získávat povědomí o společenském, kulturním i technickém prostředí
- seznamovat děti s tradicemi dávnými i současnými, s lidovou tvořivostí, s uměním
- vážit si věcí a práce ostatních

5.5. Dítě a svět:

- poznávat a vážit si přírody ve všech jejích formách, všímat si změn v přírodě
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- mít poznatky o své zemi (*státní vlajka, hymna, prezident, hl.město...*)
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- seznamovat se s možnostmi pomoci při ochraně přírody
- seznamovat se s životem lidí a zvířat na celém světě

6. Základní využívané metody:

- vlastní hry dětí (námětové, konstruktivní, využívání plánek a předloh ke složitějšímu tvoření, stolní společenské hry podle daných pravidel)
- individuální práce s dětmi
- využívání didaktických her, obrázků, pomůcek
- spontánní sociální učení formou nápodoby
- situační učení / získávání životních zkušeností při každodenních situacích/
- prožitkové učení - pokusy, manipulace s předměty, bádání prostřednictvím metody pokus – omyl
- přímé pozorování
- práce s knihou, encyklopedií, atlasem, globusem, mapou
- kontakt a hra s přírodninami, tvorba z přírodních materiálů
- smyslové poznávání
- používání lupy, dětských mikroskopů, dalekohledu
- četba, vyprávění a dramatizace pohádek
- pracovní listy a sešity
- práce ve skupinách, dvojicích, samostatná práce na zadaném úkolu
- každodenní četba na pokračování
- výukové a grafomotorické programy na interaktivní tabuli

7. Třídní aktivity:

- divadelní představení mimo MŠ (divadlo Minor)
- třídní výlety
- návštěva muzea, výstavy, planetária nebo hvězdárny
- návštěva knihovny
- návštěva ZŠ Jílovská a Filozofská před zápisem
- naučné vycházky po Praze, vycházky do lesa a do blízkého okolí
- sportovní dopoledne v ABC Braník
- turnaj mateřských škol ve fotbale a v baseballe
- návštěva dopravního hřiště a muzea Městské policie
- programy střediska environmentální výchovy Lesy hl.m. Prahy
- celoškolní výlety a zahradní akce, táborák

- vánoční besídka pro rodiče
- ukázková hodina
- vánoční výtvarná dílna rodičů a dětí
- Předškolák
- cvičení v tělocvičně
- školy v přírodě (v zimě a na jaře)
- poslední zvonění a supernoc ve školce

8. Naše priority:

8a) Zahrada je nejlepší učitel (příklady činností):

- využívání přírodního terénu na zahradě – kopec, keře na prolézání, stromy, velké kameny
- využívání naučné stezky – „Poznej stromy na naší zahradě“
- využívání kameniště ke hře s přírodním materiálem
- přímé pozorování života na zahradě s pomocí lupy, dětských mikroskopů
- pozorování a krmení ptáků v krmítku
- maximální využívání zahrady pro společné čtení, pohybové, výtvarné a hudební činnosti
- pobyt venku za každého počasí
- zemljanka – využívání k pohybu terénem, k prolézání
- využívání záhonků - sázení rostlin (bylinky, zelenina) a péče o ně

8b) Rozvoj předmatematické gramotnosti (příklady činností):

- orientace v číselné řadě
- prostorová orientace
- jednoduché sčítání a odčítání
- určování směru nahoru, dolů, vpravo, vlevo
- poznávání a pojmenovávání geometrických tvarů, prostorových těles
- řazení předmětů podle velikosti, porovnávání předmětů odhadem i jednoduchým měřením
- bludiště, labyrinty
- třídění do skupin podle daných vlastností

- dokončení započaté řady podle předlohy
- spojování teček podle předlohy
- konstruování podle plánu, návodu, skládání mozaiky podle předlohy
- práce s abstraktními pojmy

8c) Výchova ke zdraví (příklady činností):

- vštěpování základů správného stravování
(děti do jídla nenutíme, ale máme dohodu, že jídlo alespoň ochutnají)
- dostatek pohybu
- otužování každodenním pobytem venku a za každého počasí
- přiměřené oblékání
- dodržování pitného režimu
- důsledná a pravidelná hygiena
- hlasová hygiena (omezit přílišné „křičení“)
- dodržování potřebného spánku nebo odpočinku

8d) Rozvoj čtenářské gramotnosti, řeči a slovní zásoby (příklady činností):

příprava na čtení

- práce s textem, ověřovací otázky o porozumění textu, rekapitulace vlastními slovy, kontrola zapamatovaného děje
- prohlížení a práce s knihou, encyklopedií, atlasem, časopisem, novinami
- každodenní čtení k tématu, četba na pokračování dopoledne i před spaním
- knížky dětem na dosah, možnost přinést oblíbenou knížku z domova
- návštěva knihovny
- **naše třída je zapojena do projektu „Celé Česko čte dětem“** – děti s rodiči zapisují do seznamu v šatně knížky, které přečetly, což slouží jako inspirace ostatním rodičům, děti vypráví ostatním děj knížky, doprovázejí kresbou... Vytvoříme si také náš „čtenářský deník“, kde budou uvedeny tituly, které s dětmi přečteme v průběhu školního roku a děti ho doprovodí dětskými kresbami.
- **nově letos vzniká projekt „Jednu knihu do školky“** – rodiče dobrovolně darují dětskou knížku škole a ta zakládá novou dětskou knihovnu. Na oplátku mají rodiče možnost půjčit si ze školní učitelské knihovny odbornou literaturu.

příprava na psaní

- cedulky se jmény, podepisování výkresů, hry s písmeny, skládání písmen
- rozvoj pravolevé orientace, fixace pohybu oka zprava doleva
- rozvoj zrakové a sluchové percepce (co nepatří do skupiny, co se liší)
- koordinace oka a ruky, křížové pohyby
- grafomotorická cvičení, uvolňovací cvičení, prostorová grafomotorika na IT (interaktivní tabule)
- správné držení tužky
- pomůcky pro děti ke správnému úchopu tužky, trojboký program výtvarných potřeb

mluvení a naslouchání

- dodržování komunikačních pravidel (neskáčeme do řeči, druhého vyslechneme, mluví, kdo má slovo)
- souvislý řečový projev dítěte

hry se slovy a rozvíjení slovní zásoby

- antonyma (protiklady)
- synonyma (slova stejného významu)
- homonyma (slova stejně znějící, ale s jiným významem)
- přídavná jména (vlastnosti lidí, věcí, pohádkových bytostí)
- slovesa (co děláme, pantomima apod.)
- citoslovce (zvuky zvířat apod.)
- opakování řady slov, např. hra: „Přijela tetička z Číny“
- co nepatří do skupiny
- slova nadřazená a podřazená (ovoce, nábytek, hračky)
- rozklad slov na slabiky
- analýza a syntéza slov (p.e.s) = pes
- určování první a poslední hlásky ve slově
- vytváření logických dvojic (les-houby)
- tvoření vět
- rýmování slov
- dokončení příběhu
- hádanky

- tvoření otázek (hra: „Kdo jsem“- pomocí otázek dojít k závěru)
- jazykolamy
- metafory (studený jako..., hořký jako...)
- vyprávění

8e) Rozvoj dopravní gramotnosti (příklady činností):

- návštěva dopravního hřiště a muzea Městské policie
- školková cyklojízda
- ukázka správně vybaveného kola a cyklisty
- námětová hra „Na dopravu“ s využitím pomůcek (dopravní značky, semafor, koloběžky, odraždla)
- při cestě MHD vždy používání reflexních vest

8f) Rozvoj informační gramotnosti (příklady činností):

- najít a zpracovávat informaci a umět ji použít
- seznamování s počítačem a s interaktivní tabulí, využití výukových programů vhodných pro předškolní věk
- seznamování s internetem – přiměřeně pochopit jeho možnosti
- práce s encyklopedií
- knihy pro děti v dostupném dosahu

8g) Příprava na školu

Mateřská škola tvoří most pro přechod od nezávislého dětství k systematickému vzdělávání. Příprava dětí pro dobrý start v základní škole je naší prioritou. Kvalitním předškolním vzděláváním získají dobrý základ do budoucnosti. Školní zralost dětí má biologickou podstatu a závisí na procesu zrání CNS, v naší práci se zaměřujeme na školní připravenosti, tj. rozvoji vědomostí, dovedností a návyků.

- **Klub předškoláků** probíhá 1x týdně 40 minut, odpoledne. Děti jsou rozděleny do skupin v maximálním počtu 14ti dětí. Rozvíjíme školní připravenost dětí podle individuálních potřeb. Při práci používáme pracovní sešity, pracovní listy a **nově též výukové programy na interaktivní tabuli**. Učitelky mají k dispozici dostatek odborné literatury, odborných pomůcek, didaktických obrázků atd. Tato příprava na školu je garantována všem předškolním dětem, během celého školního roku.
- Sledujeme nové trendy v předškolní pedagogice. Učitelky se průběžně vzdělávají na akreditovaných seminářích v různých oblastech předškolní výchovy. Učitelky

předškolních tříd absolvovaly Stimulační program pro předškoláky – MAXÍK (vzdělávací instituce PRODYS), na jehož uceleném a systematickém základě s dětmi pracujeme. **Velmi doporučujeme rodičům, aby se s programem blíže seznámili.**

- Rozvoj školní připravenosti prolíná celým poskytovaným předškolním vzděláváním

8h) Logopedická prevence

Protože úroveň komunikačních schopností dětí se stále zhoršuje, naší další prioritou je logopedická prevence. Ve škole již tradičně probíhá 2x ročně logopedická depistáž, při níž klinická logopedka komunikuje s rodiči a stanoví postupy a cvičení u dětí se zjištěnou vadou výslovnosti. V rámci předškolního vzdělávání budou probíhat ve třídě logopedické chvíle, kde učitelka bude s dětmi individuálně procvičovat řečové schopnosti dětí, nebude se však jednat o nápravy řeči. Škola je nově vybavena logopedickými pomůckami, literaturou týkající se této problematiky a logopedickými výukovými programy na interaktivní tabuli.

8g) Ekologická výchova (příklady činností)

- Ve třídách třídíme odpad (papír, plast)
- Zapojujeme rodiče do projektu „Recyklohraní“ – sběr papíru, starých elektrospotřebičů, baterií
- ekologické programy střediska environmentální výchovy Lesy hl.m. Prahy

8i) Polytechnická výchova (příklady činností)

- dostatek složitějších stavebnic vhodných pro nejstarší věkovou skupinu (Lego, Architekto, Electro, Pix-it, Vista, Morphun, Poly-M, Equilibrio, Wedgits, Clic, Kiditec)
- stavby podle návodů, postup práce, vzor a pomoc učitelky

Naší další prioritou je individuální přístup k dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb

- individuální přístup je důležitý pro všechny děti,
- věnujeme pozornost a individuální přístup také **dětem nadaným**, které výrazně vynikají v některé z oblastí rozumové, pohybové, manuální, umělecké či sociální. Snažíme se podporovat jejich rozvoj.

9. Denní program třídy:

Třída Lišky je v provozu od 7.00 hod.

- ranní hry
- ranní kruh (společné přivítání, program dne, zážitky dětí apod.)
- cvičení
- svačina
- četba
- řízená činnost
- pobyt venku
- oběd
- odpočinek, klidové činnosti
- svačina
- odpolední zájmové činnosti, kroužky

Tento program není závazný, může se přizpůsobovat aktuálním změnám a aktivitám

10. Spolupráce s rodiči:

- společné výlety
- tvořivé dílny
- ukázky zajímavé práce nebo zájmů rodičů, např. hra na hudební nástroj, sběratelství
- exkurze na zajímavých místech, kde pracují rodiče
- společné akce pro rodiče a děti (táborák, besídky, divadla, zahradní slavnosti apod.)
- spoludodržování třídních pravidel
- třídění odpadu
- recyklohraní – sběr nebezpečného odpadu
- konzultační hodiny /obvykle před zápisem do ZŠ, rodiče si mohou vyžádat konzultaci i podle potřeby v průběhu škol. roku/
- beseda před zápisem s učiteli ZŠ Jílovská a Filozofská

Rodiče se dozví informace o dění ve třídě :

- na nástěnkách v šatně
- na třídních schůzkách /v září/
- na konzultačních hodinách
- dle zájmu rodičů mailem
- na www.msnemcicka.cz

- na tel. 241493022
- je možné využít i přímé spojení na třídní učitelky:

Jitka Vacková: tel. 737 914 740, e-mail: jitavac@seznam.cz

Radka Pourová: tel. 728 837 957, e-mail: pourova.r@centrum.cz

11. Spolupráce s poradenskými zařízeními a dalšími subjekty

- s pedagogicko-psychologickou poradnou (poradna rodičům s výchovnými problémy dětí, vyšetření školní zralosti...)
- s klinickou logopedkou - logopedická depistáž 2x ročně
- s oční lékařkou - oční vyšetření
- se ZŠ Jílovská - tělocvična, návštěva školy před zápisem, pomoc při organizaci Dětského dne
- se ZŠ Filozofská - návštěva školy před zápisem, zajištění Mikulášské nadílky

12. Portfolium a evaluace

Učitelky přistupují k dítěti **individuálně** - poznávají konkrétní možnosti a potřeby každého dítěte prostřednictvím diagnostiky, jeho silné a slabé stránky a podle toho svou práci přizpůsobují. Pokroky dítěte pak hodnotíme jako individuální pokroky v jeho rozvoji, v jeho možnostech, ne ve vztahu k normě a zaznamenáváme 2x ročně do diagnostických listů.

Každé dítě bude mít své **portfolio**, které bude obsahovat fotografie, diagnostickou kresbu postavy a pracovní listy vypovídající o jeho vývoji v předškolním věku. Portfolio „putuje“ s dítětem ve všech ročnících MŠ.

Kromě tohoto portfolia budou mít rodiče kdykoliv k nahlédnutí složku všech výtvarných prací dětí a pracovní sešity.

Pro děti s OŠD bude vypracován plán pedagogické podpory (PLPP), podle něhož bude podle možností učitelka s dětmi procvičovat oblasti, ve kterých mají děti nedostatky.

Pro žáka s ADHD bude vypracován IVP, ve kterém budou zohledněny jeho možnosti vzhledem k diagnóze a jednotné postupy, jak na chlapce společně s rodiči výchovně působit.

Před zápisem do ZŠ proběhne ukázková hodina předškoláků.

13. Očekávané výstupy:

Pro tuto věkovou skupinu předpokládáme procvičení a rozšíření základů všech klíčových kompetencí

13.1. Kompetence k učení

- soustředit se, všimnout si souvislostí, uplatňovat zkušenosti
- užívat jednoduché pojmy, znaky, symboly
- mít elementární poznatky o světě
- dokončit započatou práci
- postupovat podle daných pokynů
- užívat logické postupy, číselné pojmy

13.2. Kompetence k řešení problémů

- umět přijímat a vyrovnat se se změnami
- nést odpovědnost za své rozhodnutí
- samostatně řešit problémy, na které stačí
- mít vlastní názor, nápady
- domluvit se ve skupině

13.3. Kompetence komunikativní

- bez zábran komunikovat s vrstevníky a známými dospělými
- samostatně vyjadřovat své myšlenky, prožitky
- domlouvat se gesty
- dodržovat komunikační pravidla „neskákat“ druhým do řeči, hlásit se
- mít slovní zásobu přiměřenou věku, vyjadřovat se ve větách
- umět reprodukovat říkadla, básničky
- využívat informativní a komunikační prostředky (telefon, knihy, PC)

13.4. Kompetence sociální a personální

- odloučit se od rodičů
- rozpoznat nevhodné chování

- domlouvat se a spolupracovat ve skupině, prosadit se, ale i se podřídít
- projevit citlivost k druhým, pomoci slabším
- osvojovat si základní společenské návyky

13.5. Kompetence činnostní a občanské

- mít smysl pro povinnost
- vážit si práce druhých
- vydržet přiměřeně dlouho u činnosti, organizovat hru
- dodržovat dohodnutá pravidla
- odhadovat rizika svých nápadů
- dbát na zdraví a bezpečnost

ZÁŘÍ

Naše cesta od moře rovnou do lesa a na zahradu

Témata:

- Ahoj prázdniny, Život v moři
- Život v lese
- Jíme zdravě? Ovoce a zelenina

Cíl:

- ✓ Rozvíjet sounáležitost se skupinou vrstevníků
- ✓ Rozlišovat vhodnost oslovení, i tykání a vykání
- ✓ Rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě i k druhému, seznámit se s tříd. pravidly
- ✓ Soustředit se a udržet pozornost
- ✓ Přizpůsobovat se změnám a okolnostem
- ✓ Poznávat a vážit si přírody ve všech jejích formách, všímat si změn v přírodě
- ✓ Umět samostatně vyslovit svůj názor, pocit, myšlenku
- ✓ Zvládnout souvislý řečový projev, formulovat otázky, vést rozhovor
- ✓ Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví, o významu péče o čistotu, aktivního pohybu a zdravé výživy
- ✓ Vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu
- ✓ Vést děti k hezkému vztahu ke kamarádům

ŘÍJEN

Naše cesta kolem světa – Žijeme v Evropě

Témata:

- **Evropa**
 - *nejznámější evropské památky*
 - *státy a jejich vlajky*
 - *Praha – naše hlavní město a jeho památky*
 - *rozmanitost přírody v Evropě*
 - *typická jídla v Evropě,*
 - *kultura, zvyky, kroje daných zemí*
 - *jak se kde mluví? (cizí jazyky, písně – naučíme se některé pozdravy, píseň), - - -*
 - *evropské pohádky a pověsti*
 - *zkušenosti dětí z cest*
- **Dýňování a bramborování**
- **Podzim jde po kraji**
- **Dožínky a posvícení**

Cíl:

- ✓ Vnímat a pozorovat změny v podzimní přírodě
- ✓ Rozvíjet a kultivovat smyslové vnímání
- ✓ Osvojit si praktické dovednosti při práci, správné postupy a návyky
- ✓ Získávat povědomí o časech minulých
- ✓ Rozvíjet schopnost kooperace při práci ve skupinách
- ✓ Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- ✓ Seznamovat děti s tradicemi dávnými i současnými, s lidovou tvořivostí, s uměním
- ✓ Poznávat a vážit si přírody ve všech jejích formách, všímat si změn v přírodě
- ✓ Seznamovat se s možnostmi pomoci při ochraně přírody
- ✓ Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- ✓ Seznamovat se s životem lidí a zvířat na celém světě

LISTOPAD

Naše cesta kolem světa – Amerika, domov Indiánů

Témata:

- **Amerika:**
 - *objevení Ameriky, výprava lodí přes oceán*
 - *život indiánů*
 - *život na „divokém západě“ (Western)*
 - *Socha svobody – téma svobody*
 - *Významná místa Ameriky, Národní parky,*
 - *dobrodružství v pralese, ochrana přírody*
 - *dřevo, papír – výroba, z čeho se vyrábí...?*
 - *za pokladem Inků – rébusy, hádanky, bludiště, mapy*
- **Kde pracuje táta s mámou**
- **Svatomartinské slavnosti**
- **Pouštíme draky, zkuste si to taky**

Cíl:

- ✓ Rozvíjet jemnou a hrubou motoriku
- ✓ Osvojit si elementární poznatky o přírodě v podzimním období
- ✓ Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- ✓ Získávat povědomí o časech minulých
- ✓ Rozvíjet schopnost kooperace při práci ve skupinách
- ✓ Získávat povědomí o společenském, kulturním i technickém prostředí
- ✓ Dále rozvíjet slovní zásobu
- ✓ Vážít si věcí a práce ostatních
- ✓ Seznamovat se s životem lidí a zvířat na celém světě
- ✓ Umět naslouchat druhým

PROSINEC

Naše cesta do Betléma

Témata:

- Mikuláš je tady
- Adventní čas, těšíme se na Vánoce

Cíl:

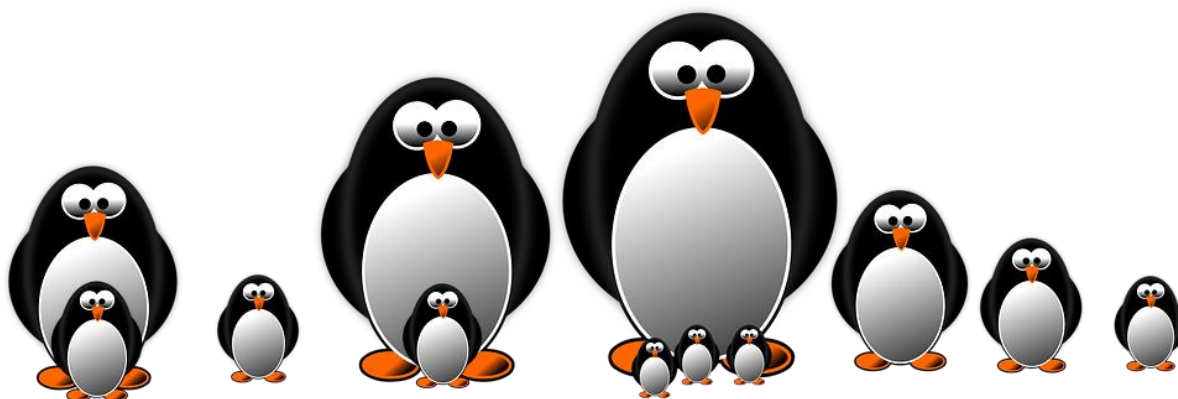
- ✓ Vnímat pocit sounáležitosti v rodině i ve školce, vnímat sváteční vánoční atmosféru
- ✓ Vytvářet povědomí, že některé děti na světě se nemají stejně
- ✓ Rozvíjet úctu k tradicím a hodnotám
- ✓ Rozvíjet kultivovaný projev při nácviu vánoční besídky

LEDEN

Naše cesta kolem světa – Antarktida, země ledu

Témata:

- **Antarktida**
 - *Život na Antarktidě*
 - *Dobýváme ledovec*
 - *Zvířata na Antarktidě*
 - *Severní x Jižní pól*
- **Sport pro radost a zdraví**
- **Lidské tělo**
- **Brzy budeš školákem**

- ✓ Rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost.
- ✓ Rozvíjet tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů).
- ✓ Osvojit si některé dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, rozvíjet zájem o podobu psaného jazyka.
- ✓ Rozvíjet schopnost kooperace při práci ve skupinách
- ✓ Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- ✓ Ovládat koordinaci ruky a oka
- ✓ Dále rozvíjet základní pohybové dovednosti
- ✓ Přizpůsobovat se změnám a okolnostem
- ✓ Rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- ✓ Pojmenovat části těla a některé orgány
- ✓ Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

ÚNOR

Naše cesta do vesmíru

Témata:

- Masopust – karneval
- Naše cesta do vesmíru
- Hudebníci a jejich nástroje

Cíl:

- ✓ Rozvíjet schopnost kooperace při práci ve skupinách
- ✓ Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky, ovládání pohybového aparátu
- ✓ Získávat povědomí o časech minulých
- ✓ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ✓ Soustředit se a udržet pozornost
- ✓ Učit se uzavírat kompromisy a řešit konflikt dohodou
- ✓ Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- ✓ Získávat povědomí o společenském, kulturním i technickém prostředí
- ✓ Vážit si věci a práce ostatních
- ✓ Sladit pohyb se zpěvem
- ✓ Dodržovat hlasovou hygienu

BŘEZEN

Naše cesta kolem světa – Asie

Témata:

- **Asie:**
 - *s čínským drakem na cestách - symbol draka, pojmy dobro x zlo,*
 - *příroda a podnebí v Asii - výprava na nejvyšší horu světa Mount Everest, za slony do Indie, příběhy Mauglího, záchrana pandy,...*
 - *poznáváme koření, typická jídla*
 - *poznáváme kulturu, obyvatelstvo a nejznámější země Asie: Rusko, Čína, Indie, Japonsko*
 - *architektura, doprava*
- **Zahrajeme si divadlo**
- **Jaro je tady, příroda se probouzí**
- **Voda je náš život**

Cíl:

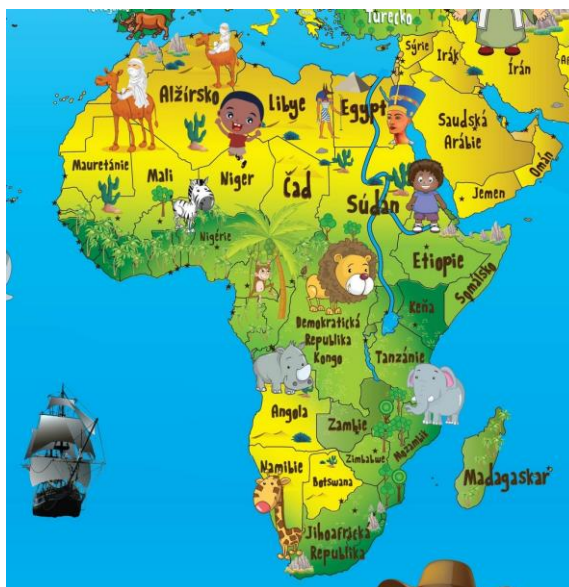
- ✓ Rozvíjet pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.
- ✓ Rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, paměť, pozornost, představivost
- ✓ Vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- ✓ Sladit pohyb se zpěvem
- ✓ Umět samostatně vyslovit svůj názor, pocit, myšlenku
- ✓ Seznamovat se s životem lidí a zvířat na celém světě
- ✓ Seznamovat děti s tradicemi dávnými i současnými, s lidovou tvořivostí, s uměním
- ✓ Poznávat a vážit si přírody ve všech jejích formách, všímat si změn v přírodě
- ✓ Seznamovat se s možnostmi pomoci při ochraně přírody
- ✓ Vnímat odlišnosti mezi dětmi

DUBEN

Naše cesta kolem světa: Rozmanitá Afrika

Témata:

- Velikonoce
- Zvířata a jejich mláďata, ptactvo na jaře
- Naše Země má svátek – velký úklid v přírodě
- Afrika:
 - Zvířata, ohrožené druhy zvířat, rostliny, podnebí, prales,
 - Lidé různé barvy pleti
 - Chudoba dětí, hlad, nedostatek vody, zdraví
 - Život v poušti
 - Památky – pyramidy, Egypt
 - Africké tance, pohádky, hudba a hudební nástroje

Cíl:

- ✓ Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale i ničit
- ✓ Osvojit poznatky a dovednosti chránící před nebezpečnými vlivy prostředí.
- ✓ Vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- ✓ Rozvíjet paměť a pozornost
- ✓ Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- ✓ Dále rozvíjet slovní zásobu
- ✓ Osvojit si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- ✓ Rozvíjet kulturně estetické dovednosti dětí
- ✓ Seznamovat děti s tradicemi dávnými i současnými, s lidovou tvořivostí, s uměním
- ✓ Poznávat a vážit si přírody ve všech jejích formách, všímat si změn v přírodě
- ✓ Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- ✓ Seznamovat se s životem lidí a zvířat na celém světě

KVĚTEN

Naše cesta kolem světa: „Země protinožců - Austrálie“

Témata:

- Doprava a bezpečnost
- Moje maminka, moje rodina, můj domov
- Austrálie:
 - Podnebí, typická zvířata – koala, klokan, hadi
 - Sporty u moře, surfování, bezpečnost u moře
 - Sucho, požáry, práce hasičů
 - Opera v Sydney

Cíl:

- ✓ Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní, rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti.
- ✓ Posílit prosociální chování ve vztahu k druhému (v rodině, v MŠ, v dětské skupině).
- ✓ Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- ✓ Rozvíjet kulturně estetické dovednosti dětí
- ✓ Posílit přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování).
- ✓ Získávat povědomí o časech minulých
- ✓ Uvědomovat si možné nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat
- ✓ Seznamovat se s životem lidí a zvířat na celém světě
- ✓ Orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- ✓ Dále rozvíjet základní pohybové dovednosti

ČERVEN

Naše cesta kolem světa – Kolem světa balónem – shrnutí

Témata:

- Děti mají svátek - děti z celého světa
- Jaká byla naše cesta kolem světa
- Rozkvetlá louka
- Lištičky se loučí

Cíl:

- ✓ Rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách.
- ✓ Dále rozvíjet základní pohybové dovednosti
- ✓ Rozvíjet kulturně estetické dovednosti dětí
- ✓ Posílit přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování).
- ✓ Seznamovat se s postavami českých dějin
- ✓ Mít poznatky o své zemi
- ✓ Vnímat odlišnosti mezi dětmi
- ✓ Učit se toleranci a ohleduplnosti k druhým
- ✓ Vést děti k hezkému vztahu ke kamarádům
- ✓ Získávat povědomí o časech minulých

Pravidla třídy:

LIŠČÍ PRAVIDLA

- I. POVÍDACÍ PRAVIDLO***
- II. VENKOVNÍ PRAVIDLO***
- III. KOUPELNOVÉ PRAVIDLO***
- IV. BĚHACÍ PRAVIDLO***
- V. ZDRAVÍČÍ PRAVIDLO***
- VI. ŠATNOVÉ PRAVIDLO***
- VII. UKLÍZECÍ PRAVIDLO***
- VIII. DĚKOVACÍ PRAVIDLO***
- IX. STRAVOVACÍ PRAVIDLO***
- X. KAMARÁDSKÉ PRAVIDLO***

Spojitost mezi Školním a Třídním vzdělávacím programem

Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu - rozpracované tematické celky – slouží jako východisko, každá třída si vybere z této vzdělávací nabídky, případně doplní o další témata.

Pro věkovou skupinu 5-6 letých dětí předpokládáme u vzdělávacího procesu postup „PROCVIČENÍ A ROZŠÍŘENÍ“.

Tematický celek JE NÁM SPOLU DOBŘE

Hlavní cíl:

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Témata:

TŘÍDA PLNÁ KAMARÁDŮ

MOJE RODINA, KDE PRACUJE TÁTA S MÁMOU

MÁME SVÁTEK – MDD, MAMINKA MÁ SVÁTEK

MŮJ DOMOV

Dílčí cíle:

- rozvoj psychické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- získání relativní citové samostatnosti, a schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně je prožívat
- rozvoj sebeovládání
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj dovedností a schopností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, ve škole, ve třídě)
- vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...)
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Okruhy činností:

- hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přípravy a realizace společenských zábav a slavností
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí
- aktivity umožňující poznat rozmanitost kultur
- společenské hry a aktivity nejružnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije, rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně komunikovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout nepříjemnou komunikaci
- uvědomovat si práva svoje i a respektovat práva druhých
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
- uvědomovat si svou samostatnost, mít vlastní názory a postoje a umět je vyjádřit
- rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit souhlas i nesouhlas, umět říci „ne“,

- uplatňovat návyky v základních formách (zdravit, poděkovat, poprosit, rozloučit se, neskákat do řeči, uposlechnout pokyn)
- adaptovat se na život v mateřské škole, přizpůsobit se společnému programu
- dodržovat pravidla her a činností, hrát „fair“
- zacházet šetrně s vlastními cizími pomůckami, hračkami, věcmi, knížkami atd

Tématický celek ČERVENÝ PODZIM

Hlavní cíl:

Vnímat a uvědomovat si změny v přírodě v podzimním období

Témata:

**VŮŇ BARVY PODZIMU, PŘÍRODA SE ČERVENÁ
DÝŇOVÁ STRAŠIDLA, KAM POLETÍ PTÁCI, PAN MRKVIČKA A JEHO
KAMARÁDI
ČAS JABLÍČKOVÉ VŮŇ, BRAMBOROVÁNÍ, ZAMYKÁME ZAHRADU
KAM ŠLA SPÁT ZVÍŘÁTKA, KAM SE SCHOVAL JEŽEK
FOUKEJ, FOUKEJ VĚTRÍČKU, POUŠTÍME SI DRAKA, KDYŽ PADÁ LISTÍ**

Dílčí cíle:

- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd./
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Okruhy činností:

- praktické činnosti s přírodním materiálem
- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- společné vycházky a výlety do přírody
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- práce na zahradě, sklizeň ovoce, pouštění draků

Očekávané výstupy:

- zvládnout jemnou motoriku – zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem
- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, formulovat otázky, slovně reagovat
- být citlivý k přírodě, chránit ji
- využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si, hovořit o prožitcích

- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, ale pohybem, rýmem, slovem atd.
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem

Tématický celek ČAS SVÁTKŮ A LIDOVÝCH TRADIC

Hlavní cíl:

Rozvoj úcty k tradicím a hodnotám, které vytvořili naši předkové, rozvoj citového prožívání, rozvoj sounáležitosti.

Témata:

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ, SVATOMARTINSKÉ OSLAVY, MIKULÁŠ, ADVENT A VÁNOCE, TŘI KRÁLOVÉ, MASOPUST, KARNEVAL, VYNÁŠENÍ MORENY A VÍTÁNÍ JARA, VELIKONOCE, ČARODEJNICE, SVÁTEK MATEK, MDD – TÝDEN DĚTSKÉ RADOSTI, LOUČENÍ PŘEDŠKOLÁKŮ

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Okruhy činností:

- Činnostní učení, kooperativní učení, prožitkové učení, integrované učení hrou
- společné rozhovory, diskuze, individuální a skupinová konverzace
 - přednes, recitace, dramatizace, zpěv - vztahujících se k určitému svátku či tradici
 - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
 - Výroba či příprava typického artefaktu (vánoční stromeček, ozdoba, morena, lucerna...)
 - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové...)
 - vytvoření představy o okolnostech vzniku lidového zvyku či tradice
 - setkávání se s uměním mimo mateřskou školu
 - zorganizování společenských akcí pro děti, pro děti a rodiče, pro mateřskou školu (výtvarná dílna, lampiónový průvod, besídka, výlet, návštěva skanzenů a muzeí, výstav, divadelních představení, navštěvování památek či jiných programů...)

Očekávané výstupy:

- zvládat koordinaci ruky a oka – zvládat jemnou motoriku.
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit se zpěvem
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně formulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- vnímat co si druhý přeje či potřebuje

Tématický celek BÍLÁ ZIMA

Hlavní cíl:

Vnímat změny zimní přírody. Vytváření zdravého životního stylu a osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, bezpečí a osobní pohody. Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu.

Témata:

**MY SE ZIMY NEBOJÍME, ZVÍŘATA A PTÁCI V ZIMĚ, PŮJDEME K ZÁPISU, NÁVŠTĚVA U ESKYMÁKŮ, HRÁTKY NA SNĚHU, SNĚHULÁK- BÍLÝ PÁN
SPORT PRO RADOST A ZDRAVÍ, TĚLO, ZDRAVÍ, VÝŽIVA, JÍME CO JE ZDRAVÉ
Z POHÁDKY DO POHÁDKY, JEDEME DO POHÁDKY, KARNEVAL ZVÍŘÁTEK**

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky
- rozvoj receptivních i produktivních jazykových dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- schopnost získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a proměnách. Časové představy

Okruhy činností:

- sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, vyprávění toho, co dítě vidělo nebo shlédlo
- práce s knihou, návštěva knihovny, výstavy ilustrací, pohádkového představení
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, médií...)
- estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti a mimické vyjadřování nálad
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- pokusy a objevování, skupenství vody
- **Očekávané výstupy**
- pojmenovat části těla, některé orgány
- rozlišit, co prospívá zdraví a co mu škodí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých. Odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu)
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, zima, rok..)

Tematický celek ZELENÉ JARO

Hlavní cíl:

Naučit děti vnímat změny v přírodě při střídání ročních období, poznávání a pozorování probouzející se přírody a nového zrození. Seznamování s místem, kde děti žijí, vytváření pozitivního vztahu k němu – láska k vlasti.

Témata:

**SVÁTKY JARA, MALÍ ZAHRADNÍCI, PRÁCE NA ZAHRÁDCE, PRÁCE A PROFESE
NA TOM NAŠEM DVOŘE, ZVÍŘATA A MLÁĎATA, HOLKA NEBO KLUK,
JAK SE ŽIJE VE MĚSTĚ A NA VESNICI, PRAHA – NAŠE MĚSTO, ČESKÁ
REPUBLIKA – NAŠE VLAST**

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů (vůně květin a kvetoucích stromů, krása barevnosti a svěžesti přírody, zpěv ptáků atd.)

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.)
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly

Okruhy činností:

- lokomoční pohybové činnosti - výlety, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem, překážkové dráhy, jízda na koloběžkách, štafetové hry, cvičení s náčiním a na nářadí, skákání gumy, podbíhání lana, skákání přes švihadlo, kroket, kuličky, kuželky a jiné pohybové aktivity
- estetické a tvůrčí aktivity - grafomotorické pracovní listy, modelování, stříhání, malování, kresba, navlékání, skládání papíru, mačkání, trhání, obkreslování, vybarvování, zapouštění barev, míchání barev, lepení, sestavování, práce s přírodním i odpadovým materiálem -
- rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, skupinový i sólový zpěv, dechová cvičení, hudební hádanky, dynamika, výška a hloubka tónů atd.
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry a praktické činnosti, uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- artikulační, řečové, sluchové a rytmičné hry, hry se slovy - artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět
- jednoduché pracovní činnosti (zametání, zalévání, sázení, otírání listů, okopávání), pokusy a pozorování

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- porozumět slyšenému
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, hledat vzájemné souvislosti
- prožívat radost z poznání a zvládnutého
- porozumět, že změny jsou samozřejmé a přirozené
- osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, smysluplné a přínosné

Tématický celek : MODRÁ PLANETA

Hlavní cíl:

Rozvoj úcty k životu ve všech formách. Seznamovat se s prostředím, kde dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu. Uvědomění si, že prostředí lze chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Témata:

**DEN ZEMĚ, CHCEME ČISTOU ZEMI, TŘÍDÍME ODPAD
SLUNCE A HVĚZDY, VODA V PŘÍRODĚ. JAK TO BYLO DŘÍV, VODA JE
ŽIVOT
LIDÉ Z JINÝCH SVĚTADÍLŮ**

Dílčí cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- poznávání jiných kultur, vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností

Okruhy činností:

- smyslové a psychomotorické hry
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené na pozorování sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- pozorování životních podmínek a stavu životních prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií

Očekávané výstupy:

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
- chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.) že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Tematický celek ŽLUTÉ LÉTO

Hlavní cíl:

Poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě. Osvojení si poznatků o bezpečném chování v různých situacích.

Témata:

**LETNÍ KVĚTINY, TOULKY PŘÍRODOU – LES. LOUKA, KVĚTINY, HMYZ.
V LESE A U RYBNÍKA
VODNÍCI A HASTRMANI, AHOJ LÉTO, ZÁŽITKY Z PRÁZDNIN
TAJEMNÝ SVĚT MOŘE, RYBY
KDO SE STARÁ O NAŠE BEZPEČÍ
BAREVNÁ OLYMPIÁDA, NÁČELNÍK DUHOVÁ ČELENKA**

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Okruhy činností:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho části
- smyslové a psychomotorické hry
- zdravotně zaměřené činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma, užívání gest
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí...)
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor
- domluvit se slovy i gesty
- učit se nová slova a aktivně je používat
- rozlišit některé obrazové symboly
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a projevovat, co cítí, zachytit a vyjádřit své prožitky
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se chránit
- mít povědomí, kde v případě potřeby hledat pomoc